

Landsbygds- och infrastruktursdepartementet

Alvesta kommuns yttrande över remiss av promemorian En ny lag om kollektivtrafikskydd

Beslut

Alvesta kommun lämnar följande yttrande över remiss av en ny lag och en förordning om kollektivtrafikskydd:

Alvesta kommun är positiva till förslaget vars syfte är att resenärer ska kunna känna sig trygga när de reser kollektivt i Sverige, oavsett trafikslag, såväl under resan som på stationer och i terminaler. Yttrandet fokuserar på genomförbarheten och eventuella effekter om lagen skulle leda till att en bytespunkt pekas ut i en mindre eller mellanstor kommun likt Alvesta.

För bytespunkter som har många och ibland också flera små innehavare bör det tydliggöras i lagstiftningen att det i beslutet ska framgå vem av innehavarna som har en samordnande funktion för bytespunkten i stort. Det bör då i första hand vara aktörer som är involverade i flera bytespunkter i landet som får det samordnande ansvaret för bytespunkten.

Det är viktigt att tillsynsmyndigheten får ett tydligt ansvar att även agera rådgivande inför och i samband med beslut.

Det bör framgå av lagstiftningen att om skyddsåtgärder leder till försvårande för resenärer att byta mellan olika transportmedel krävs samordning mellan innehavares skyddsplaner för att inte motverka hållbart resande.

Det saknas ett resonemang kring hur befintliga hyreskontrakt eventuellt kan påverka genomförbarheten av förslaget. Det saknas även ett resonemang om hur olika ägandeförhållande av mark kan påverka om parter blir innehavare eller aktörer, exempelvis vid gemensamhetsanläggningar.

Det är viktigt att det till eller i beslutet finns ett resonemang för genomförande utifrån de olika bytespunkternas innehavares ekonomiska och fysiska möjligheter att genomföra de åtgärder som krävs.

I underlaget framgår det att det kan krävas en årsarbetskraft för innehavare av en bytespunkt för att upprätthålla arbetet som den nya lagstiftningen nu föreslår. Det framgår inte i underlaget vilka områden som är aktuella att utses som bytespunkter. Olika innehavare kommer ha olika ekonomiska möjligheter att genomföra en likvärdig relevant nivå av skyddsåtgärder. En risk för mindre innehavare är att ökade kostnader medför att befintliga hyresgäster väljer andra lokaler och utan hyresgäster hamnar innehavaren av bytespunkt i en svår ekonomisk situation.

Kompensatoriska åtgärder för innehavare av bytespunkter som uppfyller vissa kriterier bör utredas. Exempel på detta kan vara om innehavaren av en bytespunkt:

- kan påvisa att skyddsåtgärder enligt denna lag blir fördyrande på grund av att bytespunkten har andra skyddsvärda egenskaper, exempelvis utifrån kulturmiljö.

- Kan påvisa att det inte är rimligt att de skyddsåtgärder som krävs går att finansiera via hyreshöjningar.
- Kan påvisa att andelen resenärer som har andra ärenden än att byta färdmedel är lågt.

Årliga bidrag eller engångskompensationer bör kunna möjliggöras i enskilda fall där innehavaren kan påvisa ett eller flera särskilda skäl enligt ovan.

Beslutet är fattat med stöd av delegerad beslutanderätt enligt kommunstyrelsens delegationsordning, punkt 1.3.

Sammanfattning

Kollektivtrafiken har i dag få särskilda skyddsregler. Den skiljer sig därmed från luftfarten, sjöfarten och hamnarna där det finns regler på internationell nivå och EU-nivå som genomförts i nationell rätt.

Det nu aktuella uppdraget grundar sig på den analys som Trafikverket och Transportstyrelsen lämnade i sin rapport i januari 2024. Myndigheternas uppfattning är att ett effektivt skydd i järnvägs- och kollektivtrafiken kräver ett proaktivt och systematiskt arbete, som gör att hot och sårbarheter identifieras, att förebyggande åtgärder vidtas och att det finns fastställda förfaranden för att mildra effekterna om något ändå skulle inträffa.

Således är problemet, som förslaget till en särskild lagstiftning om kollektivtrafikskydd syftar till att komma till rätta med, att det saknas enhetliga och bindande krav för hur arbetet med kollektivtrafikskydd ska organiseras och bedrivas. Det innebär att det uppstår stora skillnader mellan aktörer när det gäller i vilken utsträckning och inom vilka områden berörda aktörer arbetar med skyddsfrågor kopplade till resenärer inom kollektivtrafiken. Genom en särskild lagstiftning är ambitionen att åstadkomma en större systematik i arbetet med att förebygga och lindra effekterna av allvarliga olagliga handlingar som riktas mot människor, infrastruktur eller materiel i kollektivtrafiken.

Alvesta kommun har nu fått möjlighet att lämna synpunkter till senast den 10 november 2025.

Beslutsunderlag

Promemoria - En ny lag om kollektivtrafikskydd (LI2025/00197), inkommen 2025-07-11

På kommunstyrelsens vägnar

Per Ribacke

Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se